

Kompetencer hos studerende og kandidater fra Anvendt Filosofi i samarbejdet med virksomheder Employability-indsatser for Anvendt Filosofi, foråret 2021

Den følgende rapport er udfærdiget af *Anita Naemi Holm* (lektor i anvendt filosofi) og Rasmus Uhrenfeldt (videnskabelig assistent ved Anvendt Filosofi i foråret 2021).

Med støtte fra Erhvervspuljen blev det i foråret 2021 muligt at gennemføre tre indsatser med et beskæftigelsesrettet sigte for studerende på Anvendt Filosofi ved Aalborg Universitet. Erhvervspuljen ”støtter indledende og opfølgende aktiviteter ifm. samarbejde mellem studerende og nordjyske SMV’er. Den kan søges af studerende og ansatte og skal øge deres incitamenter for at deltage i samarbejdsfremmende aktiviteter med nordjyske SMV’er”.¹

De tre indsatser har samlet set understøttet hinanden og bidraget til et indblik i, hvad studerende og kandidater i Anvendt Filosofi bruger deres kompetencer til i samarbejdet med virksomheder. Vi vil i den følgende redegørelse overvejende fokusere på den ene af de tre indsatser. Her har Rasmus Uhrenfeldt interviewet tre studerende i praktik/praksissamarbejder², samt to kandidater i Anvendt Filosofi, som aktivt bruger deres uddannelse i deres nuværende job.

Formålet med interviewene har været at samle eksempler på den brug og udvikling af kompetencer, der gør sig gældende, når studerende fra og kandidater i Anvendt

¹ <https://edocfiler.rn.dk/Regionsr%C3%A5det/2018-10-30%2013.00/Dagsorden/Referat/Internet/2018-11-09%2014.57.10/Attachments/3670316-5500944-1.pdf> (4/7-2021)

² På Anvendt Filosofi foretrækker vi at kalde praktik for ’praksissamarbejde’.

Filosofi samarbejder med virksomheder. Eksemplerne er tænkt som inspiration og information til kommende studerende på Anvendt Filosofi, når de tænker i jobrettede baner. Ligeledes er nærværende rapport en information til kolleger inden for feltet. Det stigende fokus på employability betyder bl.a., at der efterspørges viden om, hvordan studerendes uddannelse bruges i beskæftigelsesmæssige sammenhænge.

De to øvrige indsatser, som Erhvervspuljen har støttet, har bestået i en praktikbørs rettet mod studerende på 8. semester, samt en erhvervsdag, hvor studerende fra Anvendt Filosofis 4.-10. semester kunne deltage (en kort beskrivelse findes i slutningen af denne rapport).

Omfang og rammer for de 5 interview

Rasmus Uhrenfeldt har som nævnt foretaget tre interview med Anvendt Filosofi-studerende i forhold til deres praktik/praksissamarbejde, samt to interview med tidligere studerende fra Anvendt Filosofi, som aktivt bruger deres uddannelse i deres respektive ansættelser. I interviewene er der blevet spurgt til arbejdsopgaver, brug og udvikling af kompetencer, samt udbytte af samarbejdet for såvel den studerende/ansatte som for virksomheden/organisationen. I forlængelse af interviewene har Rasmus Uhrenfeldt sammenfattet de vigtigste pointer i de referater, som findes i nærværende rapport.

Interviewene er foregået over Zoom (grundet covid-19) og har varet mellem 45 og 150 minutter. Interviewpersonernes navne nævnes ikke i den følgende redegørelse (de omtales ofte blot som 'IP' eller 'den interviewede'). Der refereres derimod til jobfunktioner/funktion i praksissamarbejdet. De interviewede ved og har accepteret,

at deres informationer bruges i denne rapport, som udleveres til hvem, der måtte være interesseret.

De fem interviewpersoner er udvalgt på baggrund af det kriterium i Erhvervspuljens betingelser, at der skal være tale om et samarbejde med en privat virksomhed eller organisation (dvs. ikke offentlig). I foråret 2021 havde vi dog ret få studerende fra Anvendt Filosofi, som samarbejde med netop private virksomheder/organisationer (de fleste praksissamarbejder foregik i offentligt regi, ligesom mange studerende i dette semester havde valgt at skrive speciale, fordi det var muligt at ombytte 9. og 10. semester). Derfor blev yderligere to færdiguddannede kandidater inddraget som interviewpersoner. De har begge været både i praktik og regulær ansættelse i de to virksomheder/organisationer, de interviewes i forhold til.

Tre studerende har som sagt bidraget med interview – i to af interviewene deltager også en repræsentant for virksomheden (LIDL). En fjerde studerende har bidraget ved at fremsende en udtalelse fra den organisation, som vedkommende har været i praktik hos. Sammen med de to færdiguddannede kandidater giver vi således et indblik i, hvordan seks forskellige virksomheder/organisationer samarbejder med henholdsvis studerende fra og kandidater i Anvendt Filosofi.

De involverede virksomheder/organisationer er:

Aron – Center for Bæredygtigt Arbejdsliv

Se: <https://www.cfba.dk/>

Building Green

Se: <https://buildinggreen.eu/aarhus/>

Dansk Boldspil-Union

Se: <https://www.dbu.dk/>

Krifa

Se: <https://garagen.krifa.dk/>

LIDL

Se: <https://karriere.lidl.dk/kontor/afdelinger/hr>

Det politiske mødested

Se: <https://larsloekke.dk/moedestedet/>

Aron – Center for Bæredygtigt Arbejdsliv

Interview med kandidat i Anvendt Filosofi, som i forlængelse af sit praktikforløb i virksomheden har fået en projektansættelse samme sted.

1. Virksomhedsprofil:

Aron har til opgave at fremme et bæredygtigt arbejdsliv ved at lave indsatser, der forbedrer ansattes mentale og fysiske sundhed.

2. Arbejdsopgaver:

Et af de centrale udgangspunkter for både den studerendes praktik og projektansættelse har været projektet 'Os i Transit', der omhandler overgangen fra studie til fastansættelse. Hensigten er at skabe et fællesskab mellem mennesker, der gennemgår denne overgang, således at de kan skabe et fælles videns- og erfaringsgrundlag, hvorfra de kan hjælpe og lære af hinanden. Både aldersgrupper og faggrupper blandes, således at der kan skabes et forum og en dialog, som er anderledes end den, der (sometider) opleves ved traditionelle A-kasser eller lignende organisationer. Den interviewedes arbejdsopgaver inkluderer: facilitering af møder, ide-udvikling, udvikling af konceptet og implementering hos andre organisationer, jobsøgning etc.

3. Kompetencer og udbytte for virksomheden:

Udbyttet for virksomheden har været udviklingen af et projekt, hvor et centralt element har været en ny og lovende måde at strukturere et fællesskab for mennesker, der gennemgår en udfordrende periode. Den interviewede forklarer ligeledes, at vedkommende har bidraget til kritisk at gennemtænke Arons projekter. Her har den filosofiske baggrund især betydet, at IP kan efterspørge andre typer af begrundelser

end dem, der normalt bruges som grundlag for beslutninger i Aron. Dette gør, at der kan tænkes mere utraditionelt og kreativt omkring arbejdsopgaverne. Mere konkret, så betyder dette bl.a., at IP er med til udvikle eller ændre nogle af de metaforer, som Aron bruger som deres interne forståelsesramme i virksomheden. Derved er der et udbytte i form af, at IP er med til hjælpe virksomheden med at forstå sig selv.

IP oplever, at evnerne inden for analytisk tænkning er værdifulde. Her peges der bl.a. på evner til at tænke systematisk og stringent, men også på en bagvedliggende argumentationsteoretisk viden. Disse evner har betydet, at IP kan gennemskue argumenter og forslag hurtigt og fremlægge, hvordan de forskellige del-elementer hænger sammen. Dette er især værdifuldt under møder og præsentationer, hvor en kritisk, interpersonel dialog er væsentligt. Under disse møder oplever IP også gange, hvor vedkommende har været i stand til at løse uoverensstemmelser - ikke ved at vise en fejl i ræsonnementerne, men ved at kunne gennemskue, at der ikke var en egentligt uoverensstemmelse til at begynde med. Sådanne analytiske færdigheder har derfor haft en konkret effekt på beslutninger og begrundelser. Ligeledes har denne analytiske tilgang vist sig vigtig for IP's evne til at indsamle og formidle viden – både fordi den overskueliggør opgaverne, men også fordi den fokuserer på, hvad der er mest væsentligt.

Building Green

Interview med studerende i praktik/praksissamarbejde, samt med en repræsentant for virksomheden.

1. Virksomhedsprofil:

Building Green er en platform for vidensdeling i forhold til bæredygtigt byggeri og arkitektur.

2. Arbejdsopgaver:

Praktikanten har hjulpet med at planlægge og strukturere to konferencer. De hedder henholdsvis 'Build in Wood'³ og 'Build for Biodiversity'⁴. Opgaven har indeholdt 1) en research-fase, hvor der er indsamlet viden vedr. de temaer, som konferencerne omhandler, samt viden om hvordan konkurrenter arbejder med disse temaer 2) en formidlings- og samarbejdsfase, hvor der er etableret og udviklet et samarbejde med de interessenter og det publikum, som medvirker på konferencerne.

Ifølge repræsentanten for virksomheden, er der hos Building Green fokus på at give praktikanten arbejdsopgaver, som gør, at praktikanten får ejerskabsfølelse for det arbejde, der udføres. Dette gøres ved, at praktikantens arbejde får konkret indflydelse på, hvordan arrangementerne kommer til at foregå, f.eks. i form af medbestemmelse over, hvem der er blevet inviteret til konferencerne, hvordan conference-temaerne er struktureret, og hvordan arrangementerne foregår.

3. Kompetencer og udbytte for virksomheden:

³ <https://buildinggreen.eu/buildinwood/>

⁴ <https://buildinggreen.eu/buildforbiodiversity/>

Ifølge repræsentanten efterspurgte Building Green en praktikant med akademisk baggrund og med de rette personlige egenskaber og interesser. Dette inkluderer bl.a. en med interesse for miljøvenlig arkitektur og bæredygtighed, samtidigt med at praktikanten skal kunne lave opsøgende og kontaktskabende arbejde.

Praktikanten oplever, at de kompetencer, der er blevet efterspurgt, i høj grad passer til vedkommendes personlighed og arbejdsindstilling. Arbejdsopgaverne omhandler samarbejdsetablering, hvilket forudsætter selvstændighed, evne til at være opsøgende, samt stærke kommunikative færdigheder.

For praktikantens vedkommende har udbyttet bl.a. bestået i at få konkret erfaring med de arbejdsområder som praktikstedet tilbyder. Dette inkluderer erfaring med projektledermøder, samarbejdsetablering, relations-vedligeholdelse med interessenter m.m. Praktikanten har også haft en oplevelse af at have været i et praktikforløb, hvor der er åbenhed over for nye ideer, og hvor der er rig mulighed for aktivt at kunne bidrage til de arbejdsopgaver, som virksomheden repræsenterer.

Repræsentanten udtaler på virksomhedens vegne, at praktikanten har en række kompetencer, som har haft indvirkning på praktikforløbet. En grundlæggende kompetence, som har været hensigtsmæssigt for forløbet, er praktikantens evne til at anskue og forstå arbejdsopgaver og problemstillinger på en nuanceret og sommetider utraditionel måde. Det betyder bl.a., at praktikanten er i stand til at bryde med nogle af de mere fastømrede og traditionelle måder at tænke problemstillingerne på. Dette gør ligeledes, at der kommer nye og anderledes perspektiver frem, som ikke før har haft (samme) indflydelse. Dette gør sig især gældende i forhold til forståelse af centrale begreber som bæredygtighed og biodiversitet. En mere nuanceret og kritisk

forståelse af disse begreber ledte til, at Building Green havde nye muligheder for at anskue hvorvidt og hvordan, visse fremgangsmåder kan siges at være bæredygtige. De kompetencer, som Building Green tilskriver disse resultater, er især den studerendes evne til at tænke både reflekteret og analytisk stringent. Denne fremgangsmåde er værdifuld i forhold til at kunne gennemtænke de måder, hvorpå virksomheder og enkeltpersoner tilskriver sig selv en bæredygtig dagsorden, ligesom den bidrager med nye perspektiver på, hvordan bæredygtighed kan forstås.

Dansk Boldspil-Union

Interview med kandidat i Anvendt Filosofi (fastansættelse)

1. Virksomhedsprofil:

Se: <https://www.dbu.dk/>

2. Arbejdsopgaver:

Landstræner for det danske U18 og U20 herrelandshold i fodbold. Arbejdsopgaver inkluderer bl.a. oplæring af spillere, besøge klubber mhp. træningsobservation, tilrettelægge træningsdage, afholde taktik-møder, briefe ledelsen om klubbens interne situation, etc.

3. Kompetencer og udbytte for virksomheden:

Den interviewede startede sit kandidatstudie i Anvendt Filosofi med det formål, at filosofistudiet skulle være med til at give indsigt i arbejdslivet som landstræner. IP nævner flere specifikke måder, hvorpå den filosofiske uddannelse har givet sådanne værdifulde indsigter: En af de mest centrale indsigter er relateret til en fornyet forståelse af fodbold og formidlingen af denne forståelse til spillere. IP peger på, at der hersker et bestemt, fragmenteret fagsprog i fodbolden, som ganske ofte er opsat som 'os-mod-dem'. IP har derfor rettet sit faglige fokus mod den del af filosofien, som handler om at finde en forståelse af og et sprog for 'helheden'. Dette teoretiske fokus gør, at IP i højere grad har været i stand til at navigere uden om det traditionelle fagsprog i fodbolden og dermed har haft mulighed for at kommunikere denne (nye) forståelse til spillere og andre organisatoriske interessenter.

Den filosofifaglige tilgang, som IP bruger i sit arbejdsliv, handler tillige om, at IP på saglig vis kan være kritisk overfor bestemte måder at sammensætte og skabe en organisatorisk helhed på. IP's baggrund gør bl.a., at vedkommende er opmærksom på en række forskelligartede omstændigheder, der har indvirkning på intern trivsel i organisationen. Herunder er både kulturen, sproget og selvforståelsen væsentlige faktorer. IP nævner, at en filosofisk og humanistisk baggrund gør, at der skabes et skærpet blik for og en god forståelse for, hvordan disse forskellige omstændigheder spiller sammen, og hvordan fysisk velvære, diæt, etc. er utilstrækkelige kriterier for organisationens sundhed.

IP fortæller, at fodbold (og organisatorisk sammensætning) bliver mere datadrevet. Dermed menes, at spillersammensætningen i højere grad bestemmes af en lang række data vedrørende spillernes præstationer, fysiske egenskaber, etc. IP nævner her, at den filosofifaglige baggrund gør det muligt at gennemskue både begrænsninger og muligheder ved denne form for fodbold-forståelse. IP's faglige baggrund gør således, at substantielle og argument-baserede filosofiske holdninger bidrager til at kunne gennemskue forskellige måder at forstå fodbold såvel som (fodbold)organisation på.

Krifa

Interview med studerende i praktik (nu med studiejob samme sted)

1. Virksomhedsprofil:

Krifa er en større, faglig organisation for lønmodtagere. Krifa har 15 afdelinger fordelt ud over Danmark.

2. Arbejdsopgaver:

Praktikforløbet er blevet afviklet på 'Krifa's Corporate Garage', som er et innovationslaboratorium, der arbejder med produkt- og porteføljeudvikling i Krifa. Der er fokus på kreativ udvikling, som understøtter og forstærker Krifas identitet som arbejdslivsbevægelse, samt deres arbejde for at skabe et sundt arbejdsmiljø i Danmark. IP arbejdede sammen med fire andre praktikanter fra andre uddannelser - kunsthistorie, informationsvidenskab, innovation og entreprenørskab. Der har været frie rammer for praktikforløbet, som dog har haft den overordnede rammesætning, at det skulle omhandle følgende: 1. den aldrende arbejdsstyrke, 2. øget tilflytning til byerne og 3. et godt arbejdsliv. Praktikforløbet fokuserede på ideudvikling inden for denne rammesætning.

3. Kompetencer og udbytte for virksomheden:

IP fremhæver det at være fortrolig med og trænet i at kunne undersøge og læse videnskabelige kilder. Dette betyder, at IP effektivt har kunnet undersøge og formidle viden, som kan være relevant for at løse et bestemt problem eller som kan være relevant for en mere hensigtsmæssigt udvikling af et nyt produkt. En faglig baggrund,

der betoner væsentligheden af primære videnskabelige kilder, gør, at IP både har en faglig forudsætning for og en forventning om at skulle indsamle videnskabelig viden for at løse et problem. Denne faglige baggrund har også betydet, at IP kan overskueliggøre tekstmateriale og fokusere på det mest væsentlige. IP fortæller, at denne kompetence har været en fordel, når der fx i forbindelse med møder har skullet præsenteres ny viden på en struktureret måde.

Det konkrete udbytte for virksomheden har været udviklingen af tre ideer inden for den udvalgte rammesætning (i forlængelse heraf blev IP tilbudt et studiejob hos Krifa). Udbyttet for IP er både praktisk erfaring med en række kreative arbejdsopgaver og et studiejob. Et mindre, men ikke uvæsentligt udbytte er, at IP også fik erfaring med brugen af forskelligt software. IP nævner også en styrkelse af faglig selvtillid som væsentlig. Konkret kendskab til en række arbejdsopgaver og et vellykket praktikforløb øger troen på egne evner og er en væsentlig motivationsfaktor i forhold til en fremtidige karrieremuligheder.

LIDL (HR-afdelingen)

Interview med studerende i praktik, samt med en repræsentant for virksomheden.

1. Virksomhedsprofil:

LIDL HR oplærer, kvalificerer og strukturerer medarbejderes opstart i virksomheden. En af de centrale målsætninger for LIDL er, at alle medarbejdere gennem oplæringen skal bibringes samme grundlæggende udgangspunkt for at indgå i virksomheden.

2. Arbejdsopgaver:

Praktikforløbet har involveret en række forskellige HR-relaterede arbejdsopgaver. Dette har inkluderet administrative opgaver, on-boarding af praktikanter, deltagelse i praktik-ansættelsessamtaler, deltagelse i og interaktion på møder i HR-afdelingen etc. Disse opgaver var ikke alle fastlagt forud for praktikforløbet, men er planlagt løbende i forhold til behov.

3. Kompetencer og udbytte for virksomheden:

Praktikant (IP1):

IP1 har bl.a. brugt nogle af de teoretiske udgangspunkter og indsigter fra undervisningen i organisationsfilosofi på Anvendt Filosofi. Ligeledes er der også gjort brug af det at kunne tænke abstrakt. Det har f.eks. haft betydning, at IP1 er i stand til at se tingene i et større perspektiv, hvor fx forbrugeren har været medtænkt som et led i en større sammenhæng. Konkret har dette betydet, at (for)brugeren medtænkes i nogle af de analyser, der produceres ved LIDL HR. IP1 fokuserede ikke bare på, hvordan de forskellige initiativer fra virksomhedens side fungerer, men også fx på hvilken oplevelse sådanne initiativer skaber hos (for)brugeren, ligesom det implicitte

menneskesyn kan fremanalyseres. Dette fokus tilskrives – af både praktikanten og repræsentanten for virksomheden – den faglige baggrund, som praktikanten har.

Repræsentant (IP2):

De kompetencer, der efterspørges hos virksomheden, er i høj grad initiativrigdom, lysten til at arbejde og kommunikere, samt tilføjelse af social værdi til arbejdspladsen. Det handler derfor ikke kun om faglighed, men i den grad også om, at der er et socialt match mellem praktikplads og praktikant.

IP2 påpeger, at LIDL tidligere har haft praktikanter fra kommunikations-uddannelser, men Anvendt Filosofi er interessant, fordi studerende tænker i andet end kommunikationsstrategiske baner. De evner især at tænke organisationen og kommunikationen som en helhed. Især fokuset på, hvordan enkeltpersonen (slutbrugeren) oplever forskellige tiltag, fremhæves som en værdifuld (filosofisk) kompetence, som adskiller praktikanten fra sammenlignelige uddannelser.

IP2 fremhæver, at praktikantens faglige kompetencer både består i effektivt at kunne løse de specifikke HR-relaterede arbejdsopgaver, men også i det særlige fokus på, hvordan mennesker oplever de services, der udbydes fra virksomhedens side.

IP1 nævner det helt konkrete udbytte af praktikken at få erfaring med flere forskellige HR-relaterede opgaver. Det gælder praktisk erfaring med onboarding-processer, facilitering af interpersonelt samarbejde, erfaring med ansættelsesmøder m.m.

IP2 fremhæver, at udbyttet for virksomheden har været en kyndig varetagelse af de HR-opgaver, som er blevet fremsat. Det, der kendetegner udbyttet ved den specifikke

faglighed i anvendt filosofi, er, at arbejdsopgaverne er blevet tilgået og diskuteret på et abstraktions- og refleksionsniveau, hvor man har kunnet medtænke flere delelementer, samt gennemskue deres indbyrdes sammenhæng.

Det Politiske Mødested

Udtalelse fra organisationens stifter vedr. studerende i praktik

1. Virksomhedsprofil:

Det politiske mødested er et politisk forum og mødested, som er stiftet af Lars Løkke Rasmussen.

Det har i dette tilfælde ikke været muligt at få et interview, men den studerende i praktik har modtaget og videresendt følgende udtalelse:

"Når man har ambition om at stifte et parti et sted i midten, og derfor skal tale ind i en politisk mangfoldighed - og man samtidig er nødt til at gøre det gennem digitalt gruppearbejde, har det vist sig fornuftigt også at lytte til en, der forstår sig på fællesskaber med en filosofisk tilgang. Pia [praktikanten] har gennem sit studie beskæftiget sig med politiske fællesskaber og kunne derfor bidrage til opbygningen af 'Det Politiske Mødested'.

Vi ønskede fra start at skabe en samtale mellem mennesker og medborgere, som pragmatisk kunne gribe sagen an, og som gennem "digitalt gruppearbejde" kunne være bidragsydere i forhold til både gamle og nye udfordringer. Erfaringen fra andre nystiftede partier har lært os, at mange er tilbøjelige til at projicere egne drømme ind i et nye politiske projekter og partier, og det er derfor fællesskabets udfordring at finde fælles fodfæste i forskellighederne; en udfordring hvis alle ser verden fra deres egen næsetip - og en opgave at holde samtalen fri af fastlåste synspunkter. Måske i særdeleshed, når Corona ydermere har betydet, at alt har måttet foregå virtuelt.

Pia har helt lavpraktisk været med til at organisere gruppemøderne mellem de 16.000 medlemmer, men hun har også bidraget med et teoretisk grundlag og har medvirket på møderne, for dermed at kunne observere og reflektere over fællesskabet i praksis. Derudover fik Pia ideen til de 'Digitale kaffemøder', der afvikles efter vores ugentlige webinarer. Her satte vi samtalen helt fri - med de risici der kan være forbundet med den slags. Det har udviklet sig til et fællesskab i fællesskabet - ofte med samtale natten igennem om både stort og småt, og konceptet har skabt en god ventil på nogle af de sværere emner.

Der er ingen tvivl om, at det har gavnet projektets eksplosive start, hvor vi gik fra 0-10.000 medlemmer på få dage, at vi kombinerede vore egne ideer, erfaringer og tanker med input fra filosofiens verden.”

Sammenfatning: typer af kompetencer og gennemgående tematikker

Den følgende sammenfatning er lavet på baggrund af de referater, der foreligger fra interviewene. Sammenfatningen er foretaget af Anita Naemi Holm. Der er udelukkende tale om eksempler på, hvad der kendetegner de kompetencer, som studerende på og kandidater i Anvendt Filosofi bruger i en konkret praksis. Altså er der ikke tale om en udtømmende beskrivelse.

Faglige kompetencer viser sig i måden, hvorpå uddannelsen i Anvendt Filosofi bruges i en konkret praksis. På baggrund af interviewene kan man skelne mellem tre typer af kompetencer:

- 1) Brede kompetencer, som anses for at være særlige for studerende og kandidater med Anvendt Filosofi som fag. Det kan fx være det at kombinere delelementer i en samlet analyse, hvor andre faggrupper (måske) ville fokusere eksplicit på delelementet.
- 2) Specifikke kompetencer knyttet til en særlig filosofifaglig viden. Det fx kan være, når filosofisk teori om 'fællesskab', 'natur', 'kultur', 'hvad det vil sige at være menneske' etc. danner baggrund for måden, man går til en sag på (fx i facilitering af konkrete møder mellem mennesker).
- 3) Generelle humanistkompetencer. Det kan fx være evnen til at læse og formidle komplekse tekster med henblik på at informere og opbygge viden inden for en organisation.

I forhold til **pkt. 1** findes der i interviewene en række forholdsvis gennemgående temaer:

1a) At kunne tænke helhedsorienteret

Hos virksomheden ARON har den interviewede faciliteret et nyetableret fællesskab gennem møder og samtaler. Dette er en opgave, der kræver sans for integration af individuelle perspektiver i en helhed. Den interviewede peger desuden på, at det at kunne gennemskue, hvordan forskellige delelementer i en problemstilling hænger sammen, har været en afgørende kompetence ikke kun i forhold til ovennævnte møder, men også i forhold til interne diskussioner i virksomheden. Fx har det, der umiddelbart kunne se ud som uoverensstemmelser, vist sig ikke at være det under den mere helhedslige betragtning, som den interviewede har kunnet bidrage med.

Ligeledes kan man i interviewet fra virksomheden LIDL se, at det at kunne gennemskue den indbyrdes sammenhæng mellem delelementer, tilskrives en særlig kompetence hos praktikanten. Det nævnes fx, at det at tænke organisationen og kommunikationen som en helhed, har været særligt for praktikanten.

I interviewet med landstræneren fra DBU peges der specifikt på, at et blik for helheden er et brud med de os-dem-metaforer, som ofte bruges i forhold til fodbold. Blikket for, hvordan forskellige omstændigheder og faktorer spiller sammen, har kunnet skabe en ganske anden forståelse af, hvad der er på færde i såvel spillet som i organisationen. Den interviewede har forholdsvist målrettet brugt uddannelsen i

Anvendt Filosofi til ”at finde (...) et sprog for helheden”, som har bidraget med et nyt perspektiv på det, der foregår i sporten, spillet og organisationen.

Man kan tilføje, at filosofiske teorier ofte består af det, man kan kalde ’helhedskonceptioner’. Kandidater i Anvendt Filosofi får således stærke færdigheder i at anskue (udsnit af) verden fra et metaperspektiv, hvor del og helhed både skal kunne adskilles og sammenføjes. Det kræver samtidigt analytiske færdigheder, som (for studerende med både BA og KA i Anvendt Filosofi) blandt andet opnås gennem BA-uddannelsens moduler i argumentationsteori og logik. Som kandidaten fra ARON giver udtryk for i interviewet, så har det at kunne tænke systematisk og stringent med fokus på, hvad der er væsentligt, været afgørende for vedkommendes måde at gå til sit job på.

1b) Sprogfilosofiske kompetencer

I interviewet med landstræneren fra DBU gives der et meget direkte eksempel på, hvad et sprogfilosofisk perspektiv på i dette tilfælde fodbold kan bidrage med. ”At navigere uden om det traditionelle fagsprog i fodbolden” nævnes her som en vigtig opgave i forhold til at ændre gængse forståelser af sporten.

Det at ændre en given måde at forstå en organisation på kræver netop nye begrebsanvendelser/et nyt sprog. I forhold til virksomheden Aron nævnes det direkte, at det har været givende at udvikle eller ændre nogle af de metaforer, som virksomhedens selvforståelse hviler på. Den interviewede kalder det at ”hjælpe virksomheden med at forstå sig selv”.

En af de færdigheder, som ofte fremhæves i forbindelse med uddannelsen i Anvendt Filosofi, er evnen til at analysere begreber i dybden. I virksomheden 'Building Green' har praktikanten omsat netop denne færdighed til konkrete bidrag til virksomhedens praksis. En mere nuanceret og kritisk forståelse af centrale begreber som fx 'bæredygtighed' og 'biodiversitet', har givet 'Building Green' nye muligheder for at anskue hvorvidt og hvordan, forskellige fremgangsmåder kan siges at være bæredygtige.

1c) Kreativ og utraditionel tænkning kombineret med stringens

Et gennemgående træk i interviewene handler om at kunne bidrage med nye perspektiver, som bryder med gængse og traditionelle måder at forholde sig til såvel virksomhedernes måder at forstå sig selv på som til de problemstillinger, der kan være forbundet med virksomhedernes praktiske tiltag. 'Ideudvikling' nævnes eksplicit i forbindelse med interviewene hos Krifa, Aron og Building Green, men findes også som en implicit del i de øvrige interview.

Det er vigtigt at nævne, at evnen til kreativ tænkning går hånd i hånd med stringent tænkning. At strukturere, overskueliggøre og begrunde med basis i argumenter (og viden om argumentationsteori), samt at kunne tænke 'analytisk stringent' nævnes side om side med evnen til kreativ tænkning.

1d) Integration af fællesskaber

En kompetence, som beskrives i hovedparten af interviewene, er evnen til at etablere og facilitere forskellige former for fællesskab. Hos Aron har den ansatte et direkte

ansvar for at "strukturere et fællesskab for mennesker, der gennemgår en udfordrende periode". Den ansatte i DBU nævner det "at sammensætte og skabe en organisatorisk helhed". Hos Building Green er 'samarbejdsetablering' en direkte formuleret arbejdsopgave, ligesom 'facilitering af interpersonelt samarbejde' nævnes i interviewet fra LIDL HR. Hos 'Det Politiske Mødested' har praktikantens eksplicite fokus været at "observere og reflektere over fællesskabet", hvilket i praksis har udmøntet sig i bl.a. etableringen af såkaldt 'digitale kaffemøder', hvor samtalen har fået lov at udvikle sig dialogisk. Ligeledes har praktikanten hos 'Det Politiske Mødested' bidraget til "at organisere gruppemøderne mellem de 16.000 medlemmer".

I interviewet fra LIDL HR nævnes det at "finde fælles fodfæste i forskellighederne", samt at "at holde samtalen fri af fastlåste synspunkter" som udfordringer, praktikanten har formået at arbejde kvalificeret med. Kompetencen i forhold til integration af fællesskaber knyttes ligeledes fx hos 'Building Green' sammen med stærke kommunikative evner.

Pkt. 2: "Specifikke kompetencer knyttet til en særlig filosofifaglig viden". Nedenfor nævnes blot fire filosofifaglige emner, som eksempler på, hvad en kandidat i eller studerende fra Anvendt Filosofi kan bidrage med. Listen kunne udvides i det uendelige, men tjener her som sagt blot til en eksemplificering.

2a) Som nævnt har filosofifaglig viden om, hvordan fællesskaber kan tænkes, været en eksplicit baggrund for at facilitere forskellige former for møder hos 'Det Politiske Mødested'.

2b) Eksplicit faglig viden om bæredygtighed og en række afledte begreber har bidraget essentielt til praksissamarbejdet med Building Green.

2c) Af interviewet med den ansatte i DBU fremgår det, at viden om organisationsfilosofi har været en vigtig del af det særligt filosofiske perspektiv på fodbold. I interviewet fra LIDL HR nævnes organisationsfilosofi eksplicit.

2d) 'Menneskesyn' er en ofte anvendt term i forbindelse med filosofifaglig viden. I interviewet fra LIDL HR kommer det til udtryk gennem fx en analyse af forholdet mellem virksomhed og forbruger, og det nævnes, at dette perspektiv tillægges den særlige filosofifaglige viden, som praktikanten har bidraget med.

Pkt. 3: Generelle Humanistkompetencer

Særligt i interviewet fra Krifa lægges der vægt på det, man kan kalde 'generelle humanistkompetencer'. Den interviewede mener, at en uddannelse, hvor man øves i at læse videnskabelige tekster har givet gode forudsætninger for at gennemføre en særlig form for vidensindsamling, som er afgørende for at kunne løse et problem. Ligeledes har denne tilgang til problemløsning betydet, at den interviewede kan "overskueliggøre tekstmateriale og fokusere på det mest væsentlige", hvilket i praktikforløbet har været en fordel fx i forbindelse med præsentation af viden på møder.

I de øvrige interview nævnes også en række lignende kompetencer, der kan betegnes som 'generelle humanistkompetencer', fordi studerende fra andre humanistiske fag må formodes at oparbejde tilsvarende kompetencer. Dog bliver det gennem interviewene også tydeligt, at måden disse kompetencer bruges på, når de knyttes til filosofifaglig viden, alligevel er særlig.

Afsluttende bemærkninger i forhold til employability-indsatserne, som Erhvervspuljen har støttet

Som nævnt i indledningen til denne rapport har interviewene, som gengives ovenfor, været et led i samlet set tre indsatser med fokus på employability i forhold til uddannelsen i Anvendt Filosofi.

De to øvrige indsatser har bestået i henholdsvis en praktikbørs og en erhvervsdag for studerende på Anvendt Filosofi.

Erhvervsdagen blev arrangeret og afviklet i juni 2021 af Rasmus Uhrenfeldt. Arrangement indeholdt 3 oplæg med efterfølgende diskussion og mulighed for at stille spørgsmål. De to første oplæg handlede om oplægsholdernes arbejdserfaringer som kandidater i (anvendt) filosofi. Den første var Morten Rønde Rasmus, som er tidligere bæredygtighedskonsulent hos 'Etikos' og nu ansat ved 'Bæredygtig Herning', som understøtter erhvervsaktiviteter og udvikling inden for bæredygtighed. Den anden oplægsholder var Jakob Nørlem, som er tidligere leder i henholdsvis 'Novo Nordisk' og 'Rambøll' (nu studielektor ved AAU). Den tredje oplægsholder var Julie Bryø Bendix, som er karrierekonsulent ved 'Jobcenter Aalborg'. Sidstnævnte oplæg gav et bredt indblik i jobmarkedet for kandidater i Anvendt Filosofi, samt praktiske råd i forhold til CV og jobsøgning.

Praktikbørsen er et årligt tilbagevendende arrangement, hvor studerende fra Anvendt Filosofi får mulighed for at møde forskellige såvel private virksomheder som offentlige institutioner, samt andre organisationer. Formålet er ikke nødvendigvis at indgå en praktikaftale med de deltagende organisationer, selvom organisationerne oftest få

netop det ud af det. Formålet er også at give de studerende et indblik i, hvordan forskellige virksomheder og organisationer fungerer, ligesom muligheden for at samtale med repræsentanterne for disse kan være en vigtig indgangsvinkel til at forstå sig på og lære, hvordan man henvender sig, når der skal etableres et praksissamarbejde.

Samlet set har Erhvervspuljen således støttet, at vi i foråret 2021 kunne give studerende på Anvendt Filosofi ekstra muligheder for at forberede sig på det arbejdsliv, der venter dem efter endt uddannelse. Ligeledes har vi i ovenstående rapport givet et indblik i, hvordan vores studerende bruger uddannelsen i Anvendt Filosofi, hvilket forhåbentlig kan komme fremtidige kandidater til gode.

Er der spørgsmål til rapporten, kan man henvende sig til Anita Naemi Holm:
ari@hum.aau.dk